

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 9. oktobra 2014(*)

„Predhodno odločanje – Obdavčenje – DDV – Direktiva 2006/112/ES – člen 138(1) – Oprostitve v zvezi s transakcijami znotraj Skupnosti – Pridobitelj, ki ni identificiran za namene DDV – Obveznost prodajalca, da dokaže avtentičnost podpisa pridobitelja ali njegovega zastopnika – Načela sorazmernosti, pravne varnosti in varstva zaupanja v pravo – Neposredni učinek“

V zadevi C-492/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Administrativni sod Varna (Bolgarija) z odločbo z dne 2. septembra 2013, ki je prispela na Sodišče 13. septembra 2013, v postopku

Trauma EOOD

proti

Direktor na Direkcija „Obžalovane i danačno-osiguritelna praktika“ Varna pri Centralno upravljenie na Nacionalnata agencija za prihodite,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz (poročevalec), predsednik senata, C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász in D. Šváby, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Direktor na Direkcija „Obžalovane i danačno-osiguritelna praktika“ Varna pri Centralno upravljenie na Nacionalnata agencija za prihodite D. Željazkov, agent,
- za Evropsko komisijo S. Petrova in L. Lozano Palacios, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 138(1) in 139(1), drugi pododstavek, Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2010/88/EU z dne 7. decembra 2010 (UL L 326, str. 1, v nadaljevanju: Direktiva o DDV).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Traum EOOD (v nadaljevanju: Traum) in Direktor na Direkcija „Obžalovane i dana?no-osiguritelna praktika“ Varna pri Centralno upravljenie na Nacionalnata agencija za prihodite (direktor direktorata za pritožbe in dav?no prakso ter prakso na podro?ju socialne varnosti za mesto Varna pri centralni upravi agencije za javne prihodke, v nadaljevanju: Direktor) zaradi odlo?be o odmeri davka, s katero je bila družbi Traum zavrnjena oprostitev davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) pri transakciji, ki jo je družba Traum opredelila kot „dobavo blaga znotraj Skupnosti“.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 ?len 131 Direktive o DDV dolo?a:

„Oprostitev iz poglavij 2 do 9 [naslova IX Direktive o DDV] se uporabljajo brez vpliva na druge dolo?be Skupnosti in pod pogoji, ki jih dolo?ijo države ?lanice zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe teh oprostitev in prepre?evanja vsakršnih možnih dav?nih utaj, izogibanja in zlorab.“

4 ?len 138(1) te direktive, ki spada v njeno poglavje 4, naslovljeno „Oprostitev v zvezi s transakcijami znotraj Skupnosti“, naslova IX, dolo?a:

„Države ?lanice oprostijo dobave blaga, ki ga prodajalec ali pridobitelj, ali druga oseba za njun ra?un odpošlje ali odpelje z ozemlja vsake od njih, vendar znotraj Skupnosti, opravljene za drugega dav?nega zavezanca ali pravno osebo, ki ni dav?ni zavezanec, ki deluje kot taka v državi ?lanici, ki ni država ?lanica, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga za?ne.“

5 ?len 139(1) navedene direktive dolo?a:

„Oprostitev iz ?lena 138(1) se ne uporablja za dobave blaga, ki jih opravijo dav?ni zavezanci, za katere velja oprostitev za mala podjetja iz ?lenov 282 do 292.

Oprostitev se ne uporablja tudi za dobave blaga, ki se opravijo za dav?ne zezavance ali pravne osebe, ki niso dav?ni zavezanci, katerih pridobitve blaga znotraj Skupnosti na podlagi ?lena 3(1) niso predmet DDV.“

Bolgarsko pravo

6 ?len 7(1) zakona o davku na dodano vrednost (Zakon za danak vrhu dobavenata stojnost, DV št. 63 z dne 4. avgusta 2006) v razli?ici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: ZDDS), dolo?a:

„Dobava blaga znotraj Skupnosti je dobava blaga, ki ga z ozemlja države v drugo državo ?lanico pripelje dobavitelj – ki je oseba, identificirana za DDV po tem zakonu – ali je pripeljano za njegov ra?un ali za ra?un pridobitelja, ?e je pridobitelj dav?ni zavezanec ali pravna oseba, ki ni dav?ni zavezanec, ki je identificiran/a za namene davka na dodano vrednost v drugi državi ?lanici.“

7 ?len 45 uredbe za izvajanje ZDDS dolo?a:

„Za dokaz o dobavi blaga znotraj Skupnosti mora dobavitelj razpolagati s temi dokumenti:

1. z dokumentom o dobavi:

(a) z ra?unom o dobavi, v katerem je, ?e je pridobitelj identificiran za namene DDV v drugi

državi članici, navedena identifikacijska številka za DDV pridobitelja, ki mu jo je dodelila država članica, pod katero mu je bilo dobavljeno blago;

(b) z zapisnikom na podlagi člena 117(2) [ZDDS] – v primerih dobave znotraj Skupnosti na podlagi člena 7(4) [ZDDS];

[...]

2. z dokumenti, s katerimi se dokazuje pošiljanje ali prevoz blaga z ozemlja države v drugo državo članico:

(a) s prevozno listino ali pisnim potrdilom pridobitelja ali osebe, ki jo ta pooblasti, s katerim se potrjuje, da je bilo blago pridobljeno na ozemlju druge države članice – v primerih, v katerih se prevoz opravi za račun dobavitelja ali pridobitelja, opravi pa ga tretja oseba [...]

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

8 Družba Traum je septembra in oktobra 2009 opravljala dejavnost splošnih gradbenih storitev v zvezi z zgradbami in gradbenimi konstrukcijami. V obračunu DDV za obdobje od 1. septembra 2009 do 31. oktobra 2009 je navedla, da je znotraj Skupnosti dobavila stojala za nože in polizdelke, oproščene DDV, družbi Evangelos gaitadzis s sedežem v Grčiji, pri čemer je predložila dokumente iz člena 45 uredbe za izvajanje ZDDS, in sicer računa z grško identifikacijsko številko za DDV družbe Evangelos gaitadzis, zapisnike o dobavi, mednarodne tovarne liste in podpisano potrdilo o pridobitvi blaga.

9 Bolgarska davčna uprava je 7. oktobra 2009 opravila preverjanje v elektronski bazi podatkov sistema izmenjave podatkov s področja DDV (VIES) („VAT Information Exchange System“, v nadaljevanju: baza podatkov VIES) in 2. novembra 2009 družbi Traum izdala odločbo o odmeri in vračilu. V tej odločbi so navedli, da se je s preverjanjem v bazi podatkov VIES izkazalo, da je družba Evangelos gaitadzis identificirana za namene DDV in da ima od 15. novembra 2005 veljavno identifikacijsko številko za DDV.

10 Vendar družba Evangelos gaitadzis ni prijavila pridobitve znotraj Skupnosti niti ni v Grčiji plačala DDV.

11 Bolgarska davčna uprava je ob naknadnem davčnem nadzoru ponovno preverila bazo podatkov VIES in ob tem ugotovila, da družba Evangelos gaitadzis od 15. januarja 2006 ni več identificirana za namene DDV. Zato ja ta uprava 17. maja 2011 družbi Traum izdala odločbo o odmeri davka, v kateri so od transakcij prodaje družbi Evangelos gaitadzis obračunali DDV, ker ta družba ni identificirana za namene DDV v drugi državi članici, zaradi česar ni izpolnjen pogoj iz člena 7(1) ZDDS za oprostitev tega davka, da mora biti pridobitelj davčni zavezanec.

12 Družba Traum je pri Direktorju vložila ugovor zoper to odločbo o odmeri in ob tem predložila odločbo o odmeri in vračilu, ki jo je izdala bolgarska davčna uprava in iz katere je razvidno, da je v času transakcije družba Evangelos gaitadzis imela veljavno identifikacijsko številko za DDV.

13 Direktor je z odločbo z dne 5. avgusta 2011 potrdil odločbo o odmeri, pri čemer se je oprl na to, da ni dokaza o prevozu blaga z bolgarskega ozemlja in da ni pisnega potrdila pridobitelja o prejemu blaga. Direktor je trdil, da zadevno potrdilo o prejemu blaga in predloženi zapisniki o dobavi ne vsebujejo podatkov o točnem naslovu, na katerem je bilo blago prejeto, ter o identiteti, položaju in pooblastilu za zastopanje osebe, ki ga je prejela v družbi Evangelos gaitadzis, zaradi česar ti dokumenti nimajo dokazne vrednosti.

14 Družba Traum v utemeljitev tožbe pred Administrativen sad Varna (upravno sodišče v Varni), ki jo je vložila zoper to odločbo Direktorja, navaja, da je bolgarski davčni upravi predložila vse dokumente, ki so zahtevani z ZDDS in uredbo za izvajanje ZDDS ter s katerimi je dokazano, da je bila opravljena dobava znotraj Skupnosti. Poleg tega trdi, da je zadevne transakcije opravila v dobri veri po preveritvi identifikacijske številke za DDV družbe Evangelos gaitadzis v bazi podatkov VIES, preden je opravila zadevne transakcije.

15 Predložitveno sodišče navaja, da obstajajo v sodni praksi bolgarskih sodišč, kar zadeva uporabo člena 7(1) ZDDS glede dokazov o prevozu blaga znotraj Skupnosti in njegovem prejemu v drugi državi članici, nasprotujejo si odločbe o dokazni vrednosti predloženih mednarodnih tovornih listov. V zvezi s tem se sprašuje, ali so dokazne zahteve, ki se uporabljajo na podlagi bolgarskega prava, skladne s pravom Unije.

16 V teh okoliščinah je Administrativen sad Varna prekinilo odločanje in Sodišče v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je izpolnjen pogoj za davčno oprostitev na podlagi člena 138(1) Direktive [o DDV] in ali ni podana izjema na podlagi člena 139(1), drugi pododstavek, [te direktive] v primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je bilo ugotovljeno, da je bilo dejstvo, da pridobitelj blaga ni oseba, identificirana za namene DDV, v bazo podatkov [VIES] vneseno po opravljeni dobavi, [pri čemer je pozni vnos statusa osebe, ki ni več identificirana za DDV, razviden iz podatkov, ki jih je zbrala bolgarska davčna uprava], tožena stranka pa zatrjuje, da je ravnala s potrebno skrbnostjo s tem, da je pridobila podatke iz [te baze podatkov], ki pa niso dokumentirani?

2. Ali so z upravno in sodno prakso, v skladu s katero mora prodajalec – pošiljatelj iz prevozne pogodbe – ugotoviti pristnost podpisa pridobitelja in razjasniti vprašanje, ali podpis izvira od osebe, ki zastopa družbo – pridobitelja, od zaposlenega pri tej družbi, ki ima ustrezen položaj, ali od pooblaščenih oseb, prekršena načela davčne nevtralnosti, sorazmernosti in varstva zaupanja v pravo?

3. Ali ima v primeru, kakršen je obravnavani, določba člena 138(1) Direktive [o DDV] neposredni učinek in ali jo sme nacionalno sodišče uporabiti neposredno?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

17 Direktor izpodbija dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe in trdi, da je predložitveno sodišče napačno predstavilo dejansko stanje iz postopka v glavni stvari. Direktor meni, da je predložitveno sodišče napačno štelo za dokazano dejstvo, da je bilo blago prepeljano v Grčijo in predano družbi Evangelos gaitadzis.

18 V zvezi s tem je treba po eni strani navesti, da je predložitveno sodišče Sodišče zgolj navedlo dokumente, ki jih je družba Traum predložila v dokaz obstoja dobave blaga znotraj Skupnosti, ne da bi samo ugotovilo, ali je bilo blago dejansko prepeljano v Grčijo in predano

pridobitelju, in po drugi strani, da se vprašanja, predložena Sodišču nanašajo ravno na dokazne zahteve, s katerimi lahko države članice pogojujejo oprostitev DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti.

19 Poleg tega je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče v okviru postopka iz člena 267 PDEU, ki temelji na jasni delitvi nalog med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, pristojno za odločanje o razlagi ali veljavnosti akta Unije zgolj na podlagi dejstev, ki jih navede nacionalno sodišče (glej sodbi WWF in drugi, C-435/97, EU:C:1999:418, točka 31, in Endress, C-209/12, EU:C:2013:864, točka 19 in navedena sodna praksa). Zlasti glede trditev o domnevnih pomanjkljivostih in dejanskih napakah v predložitveni odločbi je dovolj opozoriti, da ni pristojno Sodišče, ampak nacionalno sodišče za to, da ugotovi dejstva, ki so pripeljala do spora, in da iz tega izpelje posledice za odločitev, ki jo je dolžno izreči (sodba PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, točka 40).

20 Iz tega izhaja, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Prvo in drugo vprašanje

21 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člena 138(1) in 139(1), drugi pododstavek, Direktive o DDV razlagati tako, da nasprotujeta temu, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, davčna uprava države članice ne prizna pravice do oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti, ker pridobitelj ni bil identificiran za DDV v drugi državi članici in ker dobavitelj ni dokazal avtentičnosti podpisa na dokumentih, ki jih je predložil v utemeljitev svojega obračuna v zvezi z domnevno oproščeno dobavo, niti tega, da je bila oseba, ki je podpisala te dokumente v pridobiteljevem imenu, pooblaščenka za njegovo zastopanje.

22 Da bi lahko odgovorili na ta vprašanja, je treba spomniti, da je dobava znotraj Skupnosti, ki pomeni posledico pridobitve znotraj Skupnosti, oproščena DDV, če izpolnjuje pogoje, določene v členu 138(1) Direktive o DDV (sodba Mecsek-Gabona C-273/11, EU:C:2012:547, točka 29 in navedena sodna praksa).

23 Na podlagi te določbe države članice oprostijo dobave blaga, ki ga prodajalec ali pridobitelj ali druga oseba za njun račun odpošlje ali odpelje z ozemlja vsake od njih, vendar znotraj Evropske unije, opravljene za drugega davčnega zavezanca ali pravno osebo, ki ni davčni zavezanec, ki deluje kot taka v državi članici, ki ni država članica, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga začne.

24 V skladu z ustaljeno sodno prakso se oprostitev DDV iz naslova dobave blaga znotraj Skupnosti uporabi, le če je bila pravica, razpolagati s tem blagom kot lastnik, prenesena na pridobitelja in je dobavitelj dokazal, da je bilo to blago odposlano ali odpeljano v drugo državo članico in da je po tej odpravi ali prevozu fizično zapustilo ozemlje države članice dobave (glej zlasti sodbo Teleos in drugi, C-409/04, EU:C:2007:548, točka 42).

25 Poleg tega, kot izhaja iz člena 139(1), drugi pododstavek, Direktive o DDV, je oprostitev tega davka pogojena s tem, da se dobava ne opravi za davčne zavezanca ali pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, katerih pridobitve blaga znotraj Skupnosti na podlagi člena 3(1) te direktive niso predmet DDV.

26 Vprašanja predložitvenega sodišča pa se nanašajo na dokazna pravila, ki jih je mogoče postaviti dobavitelju za dokaz, da so izpolnjeni pogoji za oprostitev DDV ob dobavi blaga znotraj Skupnosti.

27 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da ker v Direktivi o DDV ni konkretne določbe glede dokazov, ki jih mora davčni zavezanec predložiti, da bi bil upravičen do oprostitve DDV, je v skladu s členom 131 te direktive naloga držav članic, da določijo pogoje, pod katerimi oprostijo dobave znotraj Skupnosti, zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe teh oprostitev in preprečevanja vsakršnih možnih davčnih utaj, izogibanja in zlorab. Vendar morajo države članice ob izvrševanju svojih pristojnosti spoštovati splošna pravna načela, ki so del pravnega reda Unije, med katerimi sta zlasti načeli pravne varnosti in sorazmernosti (sodba Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, točka 36 in navedena sodna praksa).

28 Načelo pravne varnosti, iz katerega izhaja načelo varstva zaupanja v pravo, zahteva, po eni strani, jasnost in natančnost pravnih pravil, in, po drugi strani, predvidljivost njihove uporabe za pravne subjekte (sodba Plantanol, C-201/08, EU:C:2009:539, točka 46 in navedena sodna praksa).

29 Spomniti je treba, da se to načelo uveljavlja s posebno strogostjo, kadar gre za predpise, ki lahko vključujejo finančno breme, da bi se zadevnim subjektom omogočilo, da se natančno seznanijo z obveznostmi, ki so jim s temi predpisi naložene. Iz tega sledi, da je nujno, da davčni zavezanci poznajo svoje davčne obveznosti pred sklenitvijo transakcije (glej sodbo Teleos in drugi, EU:C:2007:548, točka 48 in navedena sodna praksa).

30 V teh okoliščinah je Sodišče opozorilo, da je treba obveznosti, ki jih ima davčni zavezanec glede dokazov, določiti glede na pogoje, ki so v zvezi s tem izrecno določeni v nacionalnem pravu, in običajno prakso pri podobnih transakcijah (glej sodbo Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, točka 38).

31 Tako bi bilo v nasprotju z načelom pravne varnosti, če bi lahko država članica, ki je določila pogoje za uporabo oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti, tako da je med drugim določila seznam dokumentov, ki jih je treba predložiti pristojnim organom, in ki je sprva sprejela dokumente, ki jih je predložil dobavitelj, kot dokazila, ki utemeljujejo pravico do oprostitve, naknadno obvezala tega dobavitelja, da plača DDV za to dobavo, kadar se izkaže, da zaradi goljufije pridobitelja, za katero dobavitelj ni vedel niti ni mogel vedeti, zadevno blago dejansko ni zapustilo ozemlja države članice dobave (glej sodbo Teleos in drugi, EU:C:2007:548, točka 50).

32 V skladu s sodno prakso Sodišča namreč v takih okoliščinah, čeprav očitno ni otipljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da je bilo zadevno blago preneseno z ozemlja države članice dobave, to, da se davčnemu zavezancu naloži, da mora predložiti tak dokaz, ne zagotavlja pravilne in enostavne uporabe oprostitev DDV. Nasprotno, ta obveznost postavlja tega davčnega zavezanca v položaj negotovosti glede možnosti uporabe oprostitve za dobavo znotraj Skupnosti ali glede nujnosti vključitve DDV v prodajno ceno (glej sodbi Teleos in drugi, EU:C:2007:548, točki 49 ter 51, in Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, točka 41).

33 V obravnavani zadevi je iz predložitvene odločbe razvidno, da je bolgarska davčna uprava izdala odločbo o odmeri in vračilu, pri čemer se je oprla na dokumente, ki jih je predložila družba Traum v skladu s členom 45 uredbe za izvajanje ZDDS, pri tem pa ni zahtevala dokaza o avtentičnosti podpisa pridobitelja na teh dokumentih ali predložitve pooblastila podpisnika za zastopanje. Šele ob naknadnem davčnem nadzoru je postavila te zahteve, ki po mnenju predložitvenega sodišča pomenijo „dodatne pogoje“.

34 Vendar bi bilo v nasprotju z načelom pravne varnosti, da ne bi priznali pravice do oprostitve DDV za transakcije iz spora o glavni stvari, ker dobavitelj ob naknadnem nadzoru teh transakcij ni predložil takih dodatnih dokazov, čeprav so bili dokumenti, ki jih je družba Traum predložila v utemeljitev svojega obračuna, skladni s seznamom dokumentov, ki jih je treba predložiti bolgarski

dav?ni upravi, iz ?lena 45 uredbe za izvajanje ZDDS in jih je ta uprava sprva sprejela kot dokazila, ki utemeljujejo pravico do oprostitve, kar mora preveriti predložitveno sodiš?e.

35 Kar zadeva zavrnitev oprostitve DDV iz naslova dobave iz spora o glavni stvari, ker pridobitelj ob dobavi ni bil identificiran za DDV v drugi državi ?lanici, dodelitev identifikacijske številke za DDV sicer dokazuje dav?ni status zavezanca za namene odmere tega davka in olajšuje dav?ni nadzor nad transakcijami znotraj Skupnosti (glej v tem smislu sodbo Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, to?ka 60).

36 Vendar glede na to, da mora pristojni nacionalni organ preveriti status dav?nega zavezanca, preden mu dodeli identifikacijsko številko za DDV, morebitna nepravilnost v registru dav?nih zavezancev ne more povzro?iti, da gospodarski subjekt, ki se je oprl na podatke iz tega registra, izgubi pravico do oprostitve, ki bi jo sicer imel. Tako je Sodiš?e razsodilo, da bi bilo bi bilo v nasprotju z na?elom sorazmernosti, ?e bi dobavitelj moral pla?ati DDV samo zato, ker je bila identifikacijska številka za DDV pridobitelja retroaktivno izbrisana (glej v tem smislu sodbo Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, to?ki 63 in 64).

37 V okviru spora o glavni stvari je družba Traum bolgarski dav?ni upravi predlo?ila dva ra?una z navedeno grško identifikacijsko številko za DDV družbe Evangelos gaitadzis, da bi dokazala svojo pravico do oprostitve DDV v skladu s ?lenom 45(1)(a) uredbe za izvajanje ZDDS. Ti podatki so bili, potem ko jih je ta uprava preverila v bazi podatkov VIES, potrjeni v odlo?bi o odmeri in vra?ilu z dne 2. novembra 2009. Torej se je ta uprava strinjala in sprva sprejela, da je bil v skladu s pogojem iz ?lena 7(1) ZDDS pridobitelj zavezanec za DDV v drugi državi ?lanici. Šele v okviru naknadnega dav?nega nadzora je ista uprava ugotovila, da ta zadnji pogoj ni izpolnjen. V teh okoliš?inah bi zavrnitev oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti nasprotovala na?eloma pravne varnosti in sorazmernosti.

38 V zvezi z okoliš?ino, ki jo je Direktor navedel v pisnih stališ?ih in v skladu s katero naj bi družba Traum morala z drugimi dokazi dokazati, da je družba Evangelos gaitadzis dav?na zavezanka, ki ravna kot taka, v drugi državi ?lanici in da mora za pridobitve blaga znotraj Skupnosti pla?ati DDV, je iz predložitvene odlo?be razvidno, da ta zahteva ni bila dolo?ena z nacionalno ureditvijo, poleg tega pa ni bila postavljena pred izdajo odlo?be bolgarske dav?ne uprave o odmeri in vra?ilu, kar mora preveriti predložitveno sodiš?e.

39 Direktor je v pisnih stališ?ih še navedel, da družba Traum ni ravnala v dobri veri in da ni izkazala potrebne skrbnosti, da bi se prepre?ila o avtenti?nosti dokumentov, ki jih je predlo?ila v podporo svoje zahteve za oprostitve pla?ila DDV. Prav tako navaja, da je družba Evangelos gaitadzis morda izvršila utajo v odnosu do grške dav?ne uprave. V zvezi s tem Direktor med drugim trdi, da je ob upoštevanju odgovorov prevoznikov ob dav?nem nadzoru, ki je bil opravljen v zvezi z dobavo iz spora v glavni stvari, dvomljivo, da predlo?eni prevozni dokumenti ustrezajo resni?nemu dejanskemu stanju.

40 V predložitveni odlo?bi pa ni navedb, iz katerih bi se dalo sklepati o tem, da je dobava iz spora o glavni stvari del dav?ne utaje ali da družba Traum v okviru morebitne pridobiteljeve utaje ni ravnala v dobri veri.

41 Glede tega je treba opozoriti, da Sodiš?e v postopku na podlagi ?lena 267 PDEU ni pristojno preverjati niti presoјati okoliš?in dejanskega stanja v postopku v glavni stvari. Nacionalno sodiš?e je torej pristojno opraviti splošno presoјo vseh elementov in okoliš?in dejanskega stanja te zadeve, da bi ugotovilo, ali je družba Traum ravnala v dobri veri in sprejela vse ukrepe, ki se lahko od nje razumno zahtevajo, zato da se prepri?a, da opravljena transakcija ni vodila do dav?ne utaje (glej po analogiji sodbo Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, to?ka 53).

42 Če to sodišče ugotovi, da je z objektivnimi elementi dokazano, da je družba Traum vedela ali bi morala vedeti, da je bila transakcija, ki jo je izvedla, del pridobiteljeve davčne utaje, in da ni sprejela vseh razumnih ukrepov, ki bi jih lahko, zato da bi to utajo preprečila, ji je mogoče zavrniti pravico do oprostitve DDV (glej v tem smislu sodbo Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, točka 54).

43 Glede na navedeno je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 138(1) in 139(1), drugi pododstavek, Direktive o DDV razlagati tako, da nasprotujeta temu, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, davčna uprava države članice ne prizna pravice do oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti, ker pridobitelj ni bil identificiran za DDV v drugi državi članici in ker dobavitelj ni dokazal avtentičnosti podpisa na dokumentih, ki jih je predložil v utemeljitev svojega obračuna v zvezi z domnevno oproščeno dobavo, niti tega, da je bila oseba, ki je podpisala te dokumente v pridobiteljevem imenu, pooblaščen za njegovo zastopanje, čeprav so bila dokazila, ki utemeljujejo pravico do oprostitve, ki jih je dobavitelj predložil v utemeljitev svojega obračuna, v skladu s seznamom dokumentov, ki jih je treba predložiti tej upravi, določenim z nacionalnim pravom, in jih je ta uprava sprva sprejela kot dokazila, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Tretje vprašanje

44 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 138(1) Direktive o DDV razlagati tako, da ima neposredni učinek, tako da se lahko davčni zavezanci sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči proti državi, da bi dosegli oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti.

45 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča so posamezniki v vseh primerih, v katerih se določe direktive z vidika vsebine izkažejo za nepogojne in dovolj natančne, upravičeni, da se nanje sklicujejo pred nacionalnimi sodišči zoper državo ne glede na status, v katerem ta deluje (glej v tem smislu sodbi Portgás, C-425/12, EU:C:2013:829, točki 18 ter 23 in Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, točka 31 in navedena sodna praksa).

46 V obravnavani zadevi člen 138(1) Direktive o DDV določa dolžnost držav članic, da oprostijo dobave blaga, ki izpolnjujejo pogoje, ki so v njem določeni.

47 Čeprav člen 131 te direktive državam članicam dopušča neko polje proste presoje pri sprejetju pogojev za oprostitve DDV iz njenega člena 138 zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe teh oprostitvev, pa to ne vpliva na natančnost in nepogojnost obveznosti oprostitve, ki je določena v tem zadnjem členu (glej po analogiji sodbo Association de médiation sociale, EU:C:2014:2, točka 33).

48 Iz tega izhaja, da je treba člen 138(1) Direktive o DDV razlagati tako, da ima neposredni učinek, tako da se lahko davčni zavezanci sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči proti državi, da bi dosegli oprostitve DDV iz naslova dobave znotraj Skupnosti.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ, Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

1. Člena 138(1) in 139(1), drugi pododstavek, Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2010/88/EU z dne 7. decembra 2010, je treba razlagati tako, da nasprotujeta temu, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, davčna uprava države

Članice ne prizna pravice do oprostitve davka na dodano vrednost iz naslova dobave znotraj Skupnosti, ker pridobitelj ni bil identificiran za ta davek v drugi državi članici in ker dobavitelj ni dokazal avtentičnosti podpisa na dokumentih, ki jih je predložil v utemeljitev svojega obračuna v zvezi z domnevno oproščeno dobavo, niti tega, da je bila oseba, ki je podpisala te dokumente v pridobiteljevem imenu, pooblaščen za njegovo zastopanje, čeprav so bila dokazila, ki utemeljujejo pravico do oprostitve, ki jih je dobavitelj predložil v utemeljitev svojega obračuna, v skladu s seznamom dokumentov, ki jih je treba predložiti tej upravi, določenim z nacionalnim pravom, in jih je ta uprava sprva sprejela kot dokazila, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

2. Člen 138(1) Direktive 2006/112, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2010/88, je treba razlagati tako, da ima neposredni učinek, tako da se lahko davčni zavezanci sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči proti državi, da bi dosegli oprostitev davka na dodano vrednost iz naslova dobave znotraj Skupnosti.

Podpisi

* Jezik postopka: bolgarščina.